

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ» НАПН УКРАЇНИ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	А «Освіта»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	А1 «Освітні науки»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма	Педагогіка вищої школи
Мова навчання	Українська

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

«25» червня 2025 року протокол № 6

Введено в дію наказом директорки

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

від «26» червня 2025 року № 01-01/19-О.Д.

Директор

Вікторія СИДОРЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	А «Освіта»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	А1 «Освітні науки»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма	Педагогіка вищої школи
Мова навчання	Українська

Біла Церква 2025

Робочу програму з навчальної дисципліни «**Педагогіка вищої школи**» складено відповідно до навчального плану освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи» спеціальності А1 «Освітні науки» галузі знань А «Освіта» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти та з врахуванням вимог стандарту вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 11 травня 2021 року № 520).

Робочу програму розроблено на основі «Положення про робочу програму навчальної дисципліни у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти».

Автор-укладач робочої програми:

Кулішов Володимир Сергійович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, психології та менеджменту

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
педагогіки, психології та менеджменту
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 6 від 03 червня 2025 р.)

Рекомендовано на засіданні Ради із забезпечення якості освітньої діяльності
та якості вищої освіти
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 9 від 13 червня 2025 р.)

Затверджено Вченою радою
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 6 від 25 червня 2025 р.)

Завідувач кафедри
педагогіки, психології та
менеджменту

Юлія ГЕРАСИМЕНКО

Гарант ОПП «Педагогіка
вищої школи», кандидат
педагогічних наук, доцент

Володимир КУЛІШОВ

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	6
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ».....	7
5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	10
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	17
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	18
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	19
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	19
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ І ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ.....	21
12. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ».....	
13. ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ ЗДОБУВАЧАМИ ШЛЯХОМ ФОРМАЛЬНОЇ, НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	24
14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	25

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5	Галузь знань А «Освіта»	Обов'язкова
		<i>Рік підготовки:</i>
Загальна кількість академічних годин – 150	Спеціальність А1 «Освітні науки»	1
		<i>Семестр</i>
		1, 2
		<i>Лекції</i>
	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	10 год.
		<i>Практичні</i>
		12 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		128 год.
		Підсумковий контроль: екзамен, курсова робота

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни – розкрити закономірності розвитку вищої освіти, процесу навчання і виховання студентської молоді, її наукової та професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; розробити на цій основі підходи до удосконалення системи формування психолого-педагогічної готовності магістрантів до викладацької та науково-педагогічної діяльності.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- розкрити основні теоретичні засади педагогіки вищої школи, структуру і зміст освітнього процесу у закладі вищої освіти, основи педагогічного менеджменту;
- ознайомити майбутніх фахівців із системою вищої освіти в Україні, її тенденціями, нормативно-законодавчою базою;
- з'ясувати специфіку науково-педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти;
- дати загальну характеристику сучасного освітнього простору вищої школи, залучити студентів до аналізу його проблем та прогнозування перспектив розвитку;

- сформувати у студентів професійне мислення, здатність творчого використання психолого-педагогічних знань для вирішення конкретних завдань професійної та майбутньої науково-педагогічної діяльності;
- прогнозувати перспективи розвитку вищої освіти в Україні в контексті інтеграції у європейський освітній простір.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- тенденції та закономірності розвитку вищої освіти в Україні, процесу навчання і виховання студентської молоді;
- нормативно-законодавчу базу функціонування вищої освіти;
- теоретичні засади педагогіки вищої школи;
- основні педагогічні категорії;
- зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками;
- структуру і зміст освітнього процесу у закладі вищої освіти, основи педагогічного менеджменту;
- структуру стандартів вищої освіти;
- вимоги до структури і змісту навчально-методичної документації зі спеціальності;
- специфіку науково-педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти

уміти:

- аналізувати освітнє середовище сучасного закладу вищої освіти;
- застосовувати наукові знання на практиці при вирішенні освітніх завдань;
- дотримуватися етичних принципів при управлінні розвитком команди;
- організовувати та аналізувати свою педагогічну діяльність;
- проєктувати зміст вищої освіти;
- аналізувати навчальну та навчально-методичну літературу і використовувати її в педагогічній практиці.

Набуття компетентностей

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 ЗК10. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- СК1. Здатність проектувати і досліджувати освітні системи.
 СК2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.
 СК4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.
 СК5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.
 СК7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.
 СК8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.
 СК 11. Здатність проводити наукові дослідження в галузі освітніх, педагогічних наук.

Програмні результати навчання (РН):

- РН1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.
 РН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.
 РН10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.
 РН11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.
 РН12. Підвищувати власний загальнокультурний та професійний рівень, визначати напрями професійного саморозвитку протягом життя, підвищувати фахову компетентність та педагогічну майстерність.
 РН13. Виконувати теоретичні й експериментальні дослідження у сфері освіти/педагогіки згідно принципів академічної доброчесності.

**4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
 «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

Тема 1. Педагогіка вищої школи як навчальна дисципліна

Предмет педагогіки вищої школи. Основні функції педагогіки вищої школи. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи.

Структура дисципліни. Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Поняття про цілісний педагогічний процес. Характеристика компонентів цілісного педагогічного процесу у вищій школі. Закономірності педагогічного процесу у вищій школі.

Тема 2. Основи наукових досліджень у галузі педагогіки вищої школи

Методологія педагогіки вищої школи у світлі сучасної парадигми науки. Етапи та особливості наукового педагогічного дослідження. Принципи наукового педагогічного дослідження. Логіка наукового педагогічного дослідження. Складові елементи дослідження. Методи наукового педагогічного дослідження.

Тема 3. Сучасна система вищої освіти в Україні

Структура вищої освіти в Україні. Нормативно-правове забезпечення вищої освіти. Болонський процес. Європейська та Національна рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя. Типи та види закладів вищої освіти. Рівні та ступені вищої освіти в Україні. Професійна та освітня кваліфікація здобувача вищої освіти. Кадрове забезпечення закладу вищої освіти.

Тема 4. Стан і тенденції розвитку вищої освіти в Україні

Мета та основні завдання вищої освіти в Україні. Принципи діяльності закладів вищої освіти в Україні. Стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття. Особливості другого (магістерського) рівня вищої освіти. Пріоритетні напрями реформування та модернізації вищої освіти в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору.

Тема 5. Зміст вищої освіти в Україні

Зміст освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Стандарт вищої освіти. Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма. Навчальний план, навчальна програма і підручник вищої школи. Робоча програма навчальної дисципліни, силабус. Сутність і структура процесу навчання у ЗВО. Зміст процесу виховання у закладі вищої освіти. Розвиток особистості студента у процесі навчання.

Тема 6. Сутність процесу виховання у закладі вищої освіти

Загальна характеристика процесу виховання у закладі вищої освіти. Структура виховного процесу. Принципи виховання. Зміст, напрями, форми і методи виховної роботи зі студентами. Завдання національного виховання студентської молоді у ЗВО. Мотиви виховання. Моральне виховання студентів. Критерії вихованості особистості. Студентський колектив в системі виховання студентської молоді.

Тема 7. Основи управління у вищій школі

Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою. Основні поняття теорії педагогічного менеджменту. Загальна характеристика принципів і функцій педагогічного менеджменту. Система управління

закладом вищої освіти. Автономія та самоврядування. Керівництво закладом вищої освіти. Кафедра – основний підрозділ закладу вищої освіти. Основні завдання та функції діяльності кафедри.

Тема 8. Система забезпечення якості вищої освіти

Цілі та завдання контролю якості навчання. Основні фактори, що впливають на якість навчання. Внутрішня система забезпечення якості у закладі вищої освіти. Моніторинг та перегляд освітніх програм. Ресурсне забезпечення освітнього процесу. Дотримання принципів академічної доброчесності. Зовнішня система забезпечення якості вищої освіти. Діяльність Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Акредитація освітніх програм.

Тема 9. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти

Особливості діяльності викладача закладу вищої освіти. Види діяльності викладача закладу вищої освіти. Функції діяльності викладача вищої школи. Професійна компетентність викладача закладу вищої освіти, її структура. Вимоги до професійно важливих якостей викладача. Діяльність викладача на кафедрі. Викладач як куратор студентської групи. Вплив професійної діяльності викладача закладу вищої освіти на якість освіти.

Тема 10. Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти

Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти упродовж життя. Ключові напрями професійного розвитку викладача. Професійний стандарт «Викладач закладу вищої освіти» (чинна редакція). Форми та види професійного зростання. Формальна, неформальна та інформальна освіта. Академічна мобільність викладача закладу вищої освіти.

Тема 11. Студент як суб'єкт навчання і здобувач вищої освіти

Закономірності розвитку і формування особистості студента як суб'єкта навчальної діяльності, наукового й професійного пізнання. Особливості адаптації студентів до навчання у закладі вищої освіти. Характеристика студентства як специфічної вікової та соціальної групи. Типологія студентів. Програма і методика вивчення особистості студента та колективу академічної групи. Індивідуальні та гендерні особливості.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів, тем	Усього	Кількість годин	
		Заочна форма	Самостійна робота

		Лекції	Практичні	Семинарські	
Тема 1. Педагогіка вищої школи як навчальна дисципліна		2			17
Тема 2. Основи наукових досліджень у галузі педагогіки вищої школи			2		
Тема 3. Сучасна система вищої освіти в Україні		2			18
Тема 4. Стан і тенденції розвитку вищої освіти в Україні			2		
Тема 5. Зміст вищої освіти в Україні		2			19
Тема 6. Сутність процесу виховання у закладі вищої освіти			2		17
Тема 7. Основи управління у вищій школі		2			
Тема 8. Система забезпечення якості вищої освіти			2		20
Тема 9. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти		2			18
Тема 10. Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти			2		19
Тема 11. Студент як суб'єкт навчання і здобувач вищої освіти			2		
Разом	150	10	12		128

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<p>Тема 1. Педагогіка вищої школи як навчальна дисципліна Предмет педагогіки вищої школи. Основні функції педагогіки вищої школи. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи. Структура дисципліни. Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Поняття про цілісний педагогічний процес. Характеристика компонентів цілісного педагогічного процесу у вищій школі. Закономірності педагогічного процесу у вищій школі.</p>	2
<p>Тема 3. Сучасна система вищої освіти в Україні Структура вищої освіти в Україні. Нормативно-правове</p>	2

забезпечення вищої освіти. Болонський процес. Європейська та Національна рамки кваліфікацій для впродовж життя. Типи та види закладів вищої освіти. Рівні та ступені вищої освіти в Україні. Професійна та освітня кваліфікація здобувача вищої освіти. Кадрове забезпечення закладу вищої освіти.	
<p>Тема 5. Зміст вищої освіти в Україні</p> <p>Зміст освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Стандарт вищої освіти. Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма. Навчальний план, навчальна програма і підручник вищої школи. Робоча програма навчальної дисципліни, силабус. Сутність і структура процесу навчання у ЗВО. Зміст процесу виховання у закладі вищої освіти. Розвиток особистості студента у процесі навчання.</p>	2
<p>Тема 7. Основи управління у вищій школі</p> <p>Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою. Основні поняття теорії педагогічного менеджменту. Загальна характеристика принципів і функцій педагогічного менеджменту. Система управління закладом вищої освіти. Автономія та самоврядування. Керівництво закладом вищої освіти. Кафедра – основний підрозділ закладу вищої освіти. Основні завдання та функції діяльності кафедри.</p>	2
<p>Тема 9. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти</p> <p>Особливості діяльності викладача закладу вищої освіти. Види діяльності викладача закладу вищої освіти. Функції діяльності викладача вищої школи. Професійна компетентність викладача закладу вищої освіти, її структура. Вимоги до професійно важливих якостей викладача. Діяльність викладача на кафедрі. Викладач як куратор студентської групи. Вплив професійної діяльності викладача закладу вищої освіти на якість освіти.</p>	2

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	<p>Тема 2. Основи наукових досліджень у галузі педагогіки вищої школи</p> <p>Методологія педагогіки вищої школи у світлі сучасної парадигми науки. Етапи та особливості наукового педагогічного дослідження. Принципи наукового педагогічного дослідження. Логіка наукового педагогічного дослідження. Складові елементи дослідження. Методи наукового педагогічного дослідження.</p>	2
2	Тема 4. Стан і тенденції розвитку вищої освіти в Україні	2

	<p>Мета та основні завдання вищої освіти в Україні. Принципи діяльності закладів вищої освіти в Україні. Стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття. Особливості другого (магістерського) рівня вищої освіти. Пріоритетні напрями реформування та модернізації вищої освіти в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору.</p>	
3	<p>Тема 6. Сутність процесу виховання у закладі вищої освіти Загальна характеристика процесу виховання у закладі вищої освіти. Структура виховного процесу. Принципи виховання. Зміст, напрями, форми і методи виховної роботи зі студентами. Завдання національного виховання студентської молоді у ЗВО. Мотиви виховання. Моральне виховання студентів. Критерії вихованості особистості. Студентський колектив в системі виховання студентської молоді.</p>	2
4	<p>Тема 8. Система забезпечення якості вищої освіти Цілі та завдання контролю якості навчання. Основні фактори, що впливають на якість навчання. Внутрішня система забезпечення якості у закладі вищої освіти. Моніторинг та перегляд освітніх програм. Ресурсне забезпечення освітнього процесу. Дотримання принципів академічної доброчесності. Зовнішня система забезпечення якості вищої освіти. Діяльність Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Акредитація освітніх програм.</p>	2
5	<p>Тема 10. Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти упродовж життя. Ключові напрями професійного розвитку викладача. Професійний стандарт «Викладач закладу вищої освіти» (чинна редакція). Форми та види професійного зростання. Формальна, неформальна та інформальна освіта. Академічна мобільність викладача закладу вищої освіти.</p>	2
6	<p>Тема 11. Студент як суб'єкт навчання і здобувач вищої освіти Закономірності розвитку і формування особистості студента як суб'єкта навчальної діяльності, наукового й професійного пізнання. Особливості адаптації студентів до навчання у закладі вищої освіти. Характеристика студентства як специфічної вікової та соціальної групи. Типологія студентів. Програма і методика вивчення особистості студента та колективу академічної групи. Індивідуальні та</p>	2

гендерні особливості.

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	<p>Тема 1. Педагогіка вищої школи як навчальна дисципліна</p> <p>1.1. Ознайомитися із сутністю основних педагогічних термінів та категорій (скласти тезаурус).</p> <p>1.2. Створити порівняльну таблицю, у якій відобразити: ключові завдання педагогіки вищої школи; її взаємозв'язок з іншими науками (психологія, соціологія, менеджмент, андрагогіка тощо); приклади практичного застосування цих зв'язків у діяльності викладача ЗВО.</p> <p>1.3. Підготувати міні-презентацію (5–7 слайдів) на тему: «Педагогіка вищої школи в структурі професійної підготовки сучасного спеціаліста». У презентації розкрийте: місце дисципліни в освітній програмі; очікувані результати навчання; приклади освітніх ситуацій, де знання педагогіки є необхідними.</p>	17
2	<p>Тема 3. Сучасна система вищої освіти в Україні</p> <p>3.1. Опрацювати текст Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.), звернути увагу на сутність принципів вищої освіти, нові стратегії розвитку.</p> <p>3.2. Підготувати коротку доповідь (1-2 сторінки) на тему «Сучасний стан вищої освіти в Україні та необхідність її реформування» (розкрити проблеми української вищої освіти та окреслити шляхи їх розв'язання).</p> <p>3.3. Створити порівняльну таблицю системи вищої освіти України з системою однієї з країн ЄС (на вибір). Зверніть увагу на структуру рівнів і кваліфікацій; тривалість навчання; особливості акредитації; можливості академічної мобільності.</p>	18
3	<p>Тема 5. Зміст вищої освіти в Україні</p> <p>5.1. Підготувати аналітичний конспект (1–1,5 сторінки) за темою «Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти в Україні». У конспекті розкрити: роль Закону України «Про вищу освіту»; значення стандартів вищої освіти; місце освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми у формуванні змісту освіти; взаємозв'язок навчального плану, робочої програми і силабусу.</p> <p>5.2. На вибір проаналізувати: стандарт вищої освіти за конкретною спеціальністю, освітньо-професійну чи освітньо-</p>	19

	<p>наукову програму, навчальний план. Скласти короткий звіт (1-2 сторінки), у якому: показати, як кожен із документів формує зміст освіти; навести 2–3 приклади компетентностей та програмних результатів, закладених у програмі; оцінити, наскільки зміст навчання відповідає сучасним вимогам професії.</p> <p>5.3. Проаналізувати типовий навчальний підручник чи навчальний посібник зі свого фаху й оцінити його зміст з погляду врахування дидактичних вимог. Форма звіту – презентація (до 10 слайдів).</p>	
4	<p>Тема 6. Сутність процесу виховання у закладі вищої освіти</p> <p>6.1. Підготувати реферативне повідомлення на тему: «Особливості планування виховної роботи у закладі вищої освіти».</p> <p>6.2. Обрати ЗВО або факультет та дослідити офіційний сайт з метою знайти інформацію про: основні напрями виховної роботи; студентські ініціативи та проєкти; заходи, спрямовані на розвиток цінностей, громадянську позицію, культуру академічної доброчесності. За результатами підготувати короткий аналітичний звіт (0,5–1 стор.), у якому: охарактеризувати особливості виховної системи закладу; визначити, які цінності та компетентності вона формує; запропонувати 1–2 власні ідеї щодо її удосконалення.</p> <p>6.3. Розробити міні-проєкт виховного заходу (обсяг – 1 стор.). Тема – на вибір, наприклад: академічна доброчесність, лідерство, волонтерство, культура спілкування, розвиток емоційного інтелекту тощо. У проєкті вкажіть: мету й завдання заходу; цільову аудиторію; форму проведення (тренінг, дискусія, інтерактивна лекція, воркшоп); очікувані результати для студентів.</p>	17
5	<p>Тема 8. Система забезпечення якості вищої освіти</p> <p>8.1. На прикладі конкретного ЗВО підготувати аналітичну довідку (1–1,5 стор.) на тему: «Система внутрішнього забезпечення якості освіти у ЗВО: структура, принципи, основні елементи». У роботі розкрийте: вимоги Закону України «Про вищу освіту» щодо якості; роль освітніх програм, процедур оцінювання, академічної доброчесності; функції гаранта освітньої програми.</p> <p>8.2. Проаналізувати систему забезпечення якості у вашому ЗВО. Для цього: знайти положення про систему якості на сайті ЗВО; описати 2–3 внутрішні процедури (наприклад: опитування студентів, моніторинг результатів навчання, акредитація ОП); оцінити їх ефективність та запропонувати</p>	20

	<p>1–2 рекомендації щодо покращення. Форма звіту: 1 сторінка.</p> <p>8.3. Проаналізувати 1–2 реальні кейси або рішення НАЗЯВО (акредитація, апеляції, висновки про порушення академічної доброчесності). Для цього: переглянути доступні публічні матеріали (пресрелізи, рішення, повідомлення на сайті агентства); коротко описати ситуацію: предмет розгляду, учасники, проблематика; визначити, які стандарти, критерії чи процедури НАЗЯВО були застосовані; зробити висновок (8–10 речень) про значення таких кейсів для підвищення якості освіти в Україні.</p>	
6.	<p>Тема 9. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти</p> <p>9.1. Підготувати аналітичний конспект (1–1,5 стор.) на тему: «Основні види та функції професійно-педагогічної діяльності викладача ЗВО». У роботі розкрийте: навчальну, методичну, наукову, організаційну та виховну діяльність; ключові функції викладача (освітня, виховна, дослідницька, консультативна, комунікативна тощо); їх значення для забезпечення якості освіти.</p> <p>9.2. Скласти порівняльну таблицю, у якій зіставити: роль викладача в освітньому процесі; роль викладача як куратора академічної групи. У таблиці зазначити: особливості завдань у кожній ролі; інструменти та форми взаємодії зі студентами; вплив на розвиток студентської спільноти; відповідальність та очікувані результати.</p> <p>9.3. Підготувати есе (0,5–1 стор.) на тему: «Особистісні та професійні якості викладача, що визначають якість освіти в сучасному ЗВО». У есе: визначити найважливіші риси викладача (академічні, моральні, комунікативні, цифрові, організаційні); навести приклади, як ці риси впливають на студентську мотивацію, результати навчання і довіру в аудиторії; дати власну оцінку тому, які якості є критично важливими для викладача XXI століття.</p>	18
7.	<p>Тема 10. Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти.</p> <p>10.1. Підготувати структурований конспект (1–1,5 стор.) на тему: «Ключові напрями професійного розвитку викладача закладу вищої освіти упродовж життя». У роботі розкрити: роль формальної, неформальної та інформальної освіти; основні шляхи підвищення кваліфікації; значення саморозвитку, цифрової компетентності та педагогічної рефлексії.</p> <p>10.2. Обрати будь-який ЗВО та проаналізувати, як у ньому організовано професійний розвиток викладачів. Підготувати</p>	19

	<p>звіт (1 стор.), у якому: описати доступні програми підвищення кваліфікації; вказати форми професійного зростання (тренінги, семінари, стажування, онлайн-курси, школи педагогічної майстерності); оцінити їх відповідність потребам сучасного викладача; запропонувати 1–2 рекомендації щодо покращення.</p> <p>10.3. Опрацювати чинний Професійний стандарт «Викладач закладу вищої освіти». Підготувати короткий аналітичний коментар (0,5–1 стор.), у якому: визначити ключові компетентності, зазначені у стандарті; пояснити, які професійні функції викладача вони забезпечують; зробити висновок, які компетентності є найбільш актуальними в умовах цифровізації та європейської інтеграції освіти.</p>	
--	--	--

Курсова робота з дисципліни «Педагогіка вищої школи»

Курсова робота – це самостійна науково-дослідницька робота, основним завданням якої є систематизація, закріплення, розширення теоретичних знань і практичних умінь та навичок здобувача вищої освіти зі спеціальності А1 Освітні науки. А саме:

- застосування студентом набутих знань за фахом навчання при розв'язанні конкретних наукових і педагогічних, а також освітніх і культурних завдань;
- розвиток у студента навичок самостійної роботи й оволодіння ним методикою дослідження й експериментування;
- з'ясування рівня підготовленості студентів до творчої роботи в умовах перебудови системи вищої освіти;
- визначення рівня наукової кваліфікації здобувача освіти.

Курсова робота має внутрішню єдність і відображає хід та результати розробки вибраної теми.

При оцінці курсової роботи виходять з того, що студент повинен уміти:

- формулювати мету і завдання дослідження;
- складати план дослідження;
- вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційно-цифрових технологій;
- використовувати сучасні методи наукового дослідження, модифікувати наявні та розробляти нові методи, виходячи із завдань конкретного дослідження;
- обробляти отримані дані, аналізувати і синтезувати їх на базі відомих літературних джерел;
- оформляти результати досліджень відповідно до сучасних вимог, нормативних документів та власних умінь і навичок наукового пошуку.

Виконання курсової роботи вимагає від студента закладу вищої освіти не тільки ґрунтовної підготовки в галузі обраної спеціальності, але й

оволодіння методикою дослідження, тобто навичками і прийомами наукового пошуку.

Метою курсової роботи з дисципліни «Педагогіка вищої школи» є здатність здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти застосовувати здобуті теоретичні знання з педагогіки вищої школи у на практиці й самостійно осмислювати актуальні проблеми сучасного освітнього середовища; формування початкових умінь проводити педагогічний експеримент, чітко й логічно викладати свої думки й судження; формулювати висновки, рекомендації, оформляти результати дослідження.

Завданнями курсової роботи є:

- працювати з науковою та методичною літературою, досліджувати, аналізувати педагогічні явища;
- узагальнювати передовий педагогічний досвід, вести науково-педагогічні дослідження під керівництвом викладача-керівника курсової роботи;
- систематизувати здобуті теоретичні знання, перевіряти їх якість;
- науково і креативно мислити, розвивати пізнавальну активність;
- аналізувати та порівнювати різні підходи щодо розв'язання певної педагогічної проблеми з педагогіки вищої школи у закладі вищої освіти.

Вимоги до підготовки, написання та оформлення курсової роботи з дисципліни, орієнтовну тематику представлено в методичних рекомендаціях до виконання курсових робіт.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни «**Педагогіка вищої школи**» застосовується комплексний підхід, що поєднує різноманітні навчальні технології і засоби.

На лекціях матеріал структурується чітко і зрозуміло, відповідно до тем дисципліни. Увага здобувачів освіти зосереджується на ключових концепціях педагогіки вищої школи, наводяться конкретні приклади їх практичного застосування. Викладач узагальнює вітчизняний досвід у сфері педагогіки вищої школи, заохочуючи здобувачів освіти до критичного осмислення різних підходів. Для покращення сприйняття інформації активно використовуються візуальні матеріали: мультимедійні презентації, схеми, нормативно-правові документи, моделі.

Під час практичних занять застосовуються словесні та практичні методи навчання, широко використовуються інтерактивні методи, які спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти здібностей пізнання та зорієнтовані на взаємодію учасників освітнього процесу, а саме: дискусії, індивідуальна та командна форма роботи, кейси, тренінгові вправи, мозкові штурми, дебати. Застосовуються методи ділових, рольових ігор і симуляцій професійно-педагогічних процесів: моделювання процесу взаємодії

учасників освітнього процесу, розподіл ролей в команді та спільна діяльність, моделювання методичних та виховних прийомів з реальної педагогічної практики. Застосовується проблемно-орієнтоване навчання для розв'язання педагогічних проблем в малих командах, обговорення проблем сучасної вищої освіти та прогнозування шляхів їх вирішення.

Самостійна робота базується на наочних та практичних методах навчання і направлена на самостійне оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями, розвиток дослідницьких навичок, створення аналітичних оглядів, порівняльних таблиць, виконання письмових творчих робіт, міні-проектів за темами навчальної дисципліни.

В умовах дистанційної моделі навчання активно використовуються сучасні технології. Інтерактивні лекції та семінари проводяться з допомогою хмарного сервісу Microsoft Teams платформи Office 365. Платформа Microsoft Teams застосовується для виконання самостійних дослідницьких і тестових завдань. Для оперативного зв'язку та обміну матеріалами використовується месенджер Viber. Онлайн-опитування та тестування проводяться за допомогою Google Forms.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» включає *поточне оцінювання* (з тем, визначених для аудиторного обговорення і самостійного опрацювання).

Поточний контроль передбачає оцінювання:

- результатів аналізу навчально-методичних і довідкових матеріалів;
- участі в дискусії під час лекційних занять;
- підготовки виступу до занять із презентацією (чи без);
- підготовки індивідуальних дослідницьких та творчих завдань за вибором здобувачів вищої освіти.

Конкретні форми поточного контролю.

Усні форми поточного контролю: фронтальне опитування з ключових питань, індивідуальне усне опитування після аналізу педагогічних ситуацій, обговорення та аргументування позиції у міні-дебатах на занятті.

Письмові форми поточного контролю: аналітичні роботи за статтями з педагогіки вищої школи, на основі аналізу нормативно-правових документів, письмові аналізи педагогічних кейсів, тестові завдання (вибір однієї відповіді, множинний вибір, встановлення відповідності).

Практичні форми поточного контролю: моделювання педагогічних ситуацій, створення освітніх міні-проектів, моделювання групової командної роботи, формулювання результатів навчання.

Презентації з використанням мультимедійних засобів: представлення результатів аналізу професійно-педагогічних проблем.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі екзамену та курсової роботи. Екзамен включає:

Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за 100 бальною шкалою згідно наступних критеріїв:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«82-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«74-81 балів» – здобувач вищої освіти у переважній більшості володіє навчальним матеріалом, викладає його під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому більшість обов'язкової літератури. Але при викладанні питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неточності та помилки.

«60-73 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 60 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання і зробити узагальнювальні висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни впродовж навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проекті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	Задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, мережа Інтернет, бібліографічні, бібліотечні. Серед них інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

Засоби унаочнення та взаємодії:

1. Мультимедійні презентації в програмах Microsoft Office Power Point, Canva.
2. Відеоматеріали з каналу Ютуб та публічні відеолекції в записі.
3. Роздавальні матеріали – табличні і схематичні основи, інфографіка тощо.

4. Засоби зворотного зв'язку – хмарний сервіс Microsoft Teams платформи Office 365, сайт для інтерактивних презентацій і голосування Mentimeter.

5. В умовах дистанційного навчання – застосунки платформи для відеоконференцій хмарного сервісу Microsoft Teams платформи Office 365, Навчально-інформаційний портал БІНПО, єдина освітньо-цифрова екосистема БІНПО.

Необхідне матеріально-технічне забезпечення з використанням технологій дистанційного навчання:

- мережа Інтернет, електронні пристрої, у т.ч. персональні.

**12. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

1. Визначте предмет педагогіки вищої школи.
2. Охарактеризуйте основні функції педагогіки вищої школи.
3. Проаналізуйте основні категорії педагогіки вищої школи.
4. Визначте місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук.
5. Проаналізуйте зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.
6. Дайте визначення поняття цілісний педагогічний процес.
7. Охарактеризуйте компоненти цілісного педагогічного процесу у вищій школі.
8. Розкрийте закономірності педагогічного процесу у вищій школі.
9. Проаналізуйте методологію педагогіки вищої школи у світлі сучасної парадигми науки.
10. Охарактеризуйте етапи та особливості наукового педагогічного дослідження.
11. Визначте принципи наукового педагогічного дослідження.
12. Охарактеризуйте логіку наукового педагогічного дослідження.
13. Визначте складові елементи педагогічного дослідження.
14. Охарактеризуйте методи наукового педагогічного дослідження.
15. Проаналізуйте структуру вищої освіти в Україні.
16. Охарактеризуйте нормативно-правове забезпечення вищої освіти.
17. Розкрийте сутність Болонського процесу.
18. Охарактеризуйте Європейську та Національну рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя.
19. Проаналізуйте типи та види закладів вищої освіти.
20. Охарактеризуйте рівні та ступені вищої освіти в Україні.
21. Розкрийте сутність професійної та освітньої кваліфікації здобувача вищої освіти.
22. Охарактеризуйте кадрове забезпечення закладу вищої освіти.
23. Визначте мету та основні завдання вищої освіти в Україні.
24. Проаналізуйте принципи діяльності закладів вищої освіти в Україні.

25. Охарактеризуйте стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття.
26. Розкрийте особливості другого (магістерського) рівня вищої освіти.
27. Проаналізуйте пріоритетні напрями реформування та модернізації вищої освіти в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору.
28. Дайте визначення змісту вищої освіти.
29. Проаналізуйте нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти.
30. Охарактеризуйте стандарт вищої освіти.
31. Охарактеризуйте освітньо-професійну (освітньо-наукову) програму.
32. Охарактеризуйте навчальний план, навчальну програму і підручник вищої школи.
33. Охарактеризуйте робочу програму навчальної дисципліни, силабус.
34. Розкрийте сутність і структуру процесу навчання у ЗВО.
35. Проаналізуйте зміст процесу виховання у закладі вищої освіти.
36. Охарактеризуйте розвиток особистості студента у процесі навчання.
37. Дайте загальну характеристику процесу виховання у закладі вищої освіти.
38. Проаналізуйте структуру виховного процесу у ЗВО.
39. Охарактеризуйте зміст, напрями, форми і методи виховної роботи зі студентами.
40. Визначте завдання національного виховання студентської молоді у ЗВО.
41. Розкрийте сутність морального виховання студентів.
42. Визначте критерії вихованості особистості.
43. Охарактеризуйте студентський колектив в системі виховання студентської молоді.
44. Розкрийте сутність педагогічного менеджменту як сучасної теорії управління освітою.
45. Визначте основні поняття теорії педагогічного менеджменту.
46. Охарактеризуйте принципи і функції педагогічного менеджменту.
47. Проаналізуйте систему управління закладом вищої освіти.
48. Охарактеризуйте автономію та самоврядування у ЗВО.
49. Визначте функції керівництва закладом вищої освіти.
50. Охарактеризуйте кафедру як основний підрозділ закладу вищої освіти. Визначте основні завдання та функції діяльності кафедри.
51. Визначте цілі та завдання контролю якості навчання.
52. Проаналізуйте основні фактори, що впливають на якість навчання.
53. Охарактеризуйте внутрішню систему забезпечення якості у закладі вищої освіти.
54. Опишіть процес моніторингу та перегляду освітніх програм.
55. Проаналізуйте ресурсне забезпечення освітнього процесу.

56. Охарактеризуйте зовнішню систему забезпечення якості вищої освіти.
57. Охарактеризуйте діяльність Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.
58. Опишіть процес акредитації освітніх програм.
59. Проаналізуйте особливості діяльності викладача закладу вищої освіти.
60. Охарактеризуйте види діяльності викладача закладу вищої освіти.
61. Визначте функції діяльності викладача вищої школи.
62. Дайте визначення професійній компетентності викладача закладу вищої освіти, опишіть її структуру.
63. Проаналізуйте вимоги до професійно важливих якостей викладача.
64. Опишіть основні аспекти діяльності викладача на кафедрі.
65. Охарактеризуйте викладача як куратора студентської групи.
66. Опишіть вплив професійної діяльності викладача закладу вищої освіти на якість освіти.
67. Дайте визначення поняття професійний розвиток викладача закладу вищої освіти упродовж життя.
68. Охарактеризуйте ключові напрями професійного розвитку викладача.
69. Проаналізуйте професійний стандарт «Викладач закладу вищої освіти» (чинну редакцію).
70. Опишіть форми та види професійного зростання.
71. Охарактеризуйте формальну, неформальну та інформальну освіту викладача ЗВО.
72. Розкрийте сутність поняття академічна мобільність викладача закладу вищої освіти.
73. Визначте закономірності розвитку і формування особистості студента як суб'єкта навчальної діяльності, наукового й професійного пізнання.
74. Проаналізуйте особливості адаптації студентів до навчання у закладі вищої освіти.
75. Дайте характеристику студентства як специфічної вікової та соціальної групи.
76. Проаналізуйте типологію студентів.
77. Опишіть програму і методику вивчення особистості студента та колективу академічної групи.

13. ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ ЗДОБУВАЧАМИ ШЛЯХОМ ФОРМАЛЬНОЇ, НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Відповідно до Порядку реалізації права на академічну мобільність (Постанова Кабміну від 12 серпня 2015 року № 579), «Положення про

організацію освітнього процесу у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти», «Порядку визнання у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти», «Положення про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти» часткове зарахування результатів навчання можливе в результаті проходження освітніх курсів на платформах та отримання відповідних сертифікатів, зокрема:

1. Зміцнення викладання та організаційного управління в університетах

<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/zmitsnennia-vykladannia-ta-upravlinnia-universytetami/>

2. Експерт з акредитації освітніх програм: онлайн тренінг

<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/ekspert-akredytatsiyi-osvitnih-program/>

3. Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів

<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/akademichna-dobrochesnist-dlya-vykladachiv/>

4. University Teaching

<https://www.coursera.org/learn/university-teaching>

5. Higher education teaching in the age of AI

<https://www.edx.org/learn/education/stellenbosch-university-higher-education-teaching-in-the-age-of-ai>

Часткове зарахування результатів навчання з певних тем дисципліни можливе за участі здобувача освіти в Міжнародних, Всеукраїнських, регіональних наукових конференціях, семінарах, майстеркласах, програмах міжнародного стажування з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни.

14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Барбашова І. Основи едукології : навчальний посібник. Мелітополь : Видавничий будинок міської друкарні, 2022. 170 с.

2. Башкір О. І., Цапко А. М., Ялліна В. Л. Педагогіка вищої школи: конспект лекцій (модуль «Інноваційна педагогіка»). Харків: ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2024. 178 с. URL: <https://surl.li/eeeujs>

3. Задорожна-Княгницька Л.В., Нетреба М.М., Бодик О.П. Педагогіка вищої школи : навч. посібник. Одеса : КУПРІЄНКО СВ, 2022. 309 с. URL: <https://surl.cc/kmyldy>

4. Зайченко І.В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : підручник. 3-є видання. К.: Ліра-К, 2020. 512 с.

5. Кулішов В.С. Педагогіка вищої школи: електронний навчально-методичний комплекс з дисципліни. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 120 с. URL: <https://surl.li/xciomy>

6. Кулішов В.С. Педагогіка вищої школи: методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 22 с. URL: <https://surl.li/bjgbem>
7. Кучинська І. О. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2020. 291 с.
8. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с. URL: <https://surl.lu/jkcyae>
9. Педагогіка вищої школи : Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік.Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с. URL: <https://surl.lu/lpvume>
10. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с. URL: <https://surl.lu/cwzmfq>
11. Педагогіка вищої школи. Методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2022. 32 с. URL: <https://surl.li/orlfuo>
12. Педагогіка вищої школи. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В. Е. Лунячека, Н. О. Ткачової; кол. авт. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с. URL: <https://surl.li/kespvq>
13. Сидоренко В. Внутрішня система забезпечення якості освіти у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти: інструменти, процедури, заходи: навчально-методичний путівник / Вікторія Сидоренко, Володимир Кулішов. Біла Церква: БІНПО, 2021. 48 с. URL: <https://surl.lu/ndefjr>

Допоміжні

1. Барбашова І. Дидактика : навчальний посібник. 3-тє видання, оновлене та виправлене. Мелітополь : Видавничий будинок міської друкарні, 2022. 237 с.
2. Дольнікова Л.В., Мукан Н.В. Професійна педагогіка: Навчальний посібник. Львів : Львівська Політехніка, 2021. 324 с. URL: <https://surl.li/ockbic>
3. Кулішов В.С. Аналіз вітчизняного ринку праці щодо затребуваності фахівців за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. *Імідж сучасного педагога*. 2022. № 4 (205). С. 27–31. URL: <https://surl.li/utwquh>
4. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. URL: <https://surl.li/oeknss>
5. Кулішов В.С. Теоретичні і методичні аспекти проведення інтегрованих занять у закладі професійної освіти на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 68 с. URL: <https://surl.li/rocqzk>

6. Кулішов В.С., Пахомов І.В. Формування професійних компетентностей фахівців відповідно до вимог ринку праці (на прикладі міста Біла Церква Київської області). Збірник наукових статей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Суспільство, наука, освіта: актуальні дослідження, теорія та практика» (Біла Церква, 23-24 листопада 2023 р.) / за заг. ред. Я.В. Новака. Біла Церква : Білоцерківський інститут економіки та управління, 2023. Вип. 20. С. 66–72.

7. Сидоренко, В. В., Кулішов, В. С., & Торба, Н. Г. (2023). Інноваційні підходи до організації видів практик здобувачів вищої освіти в період воєнного стану. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 5(1), 1-15. URL: <https://surl.li/qktqjt>

8. Сікорський П.І. Нова педагогіка: Особистісно-розвивальні аспекти: Навчальний посібник. Львів : Львівська Політехніка, 2021. 540 с.

9. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано-Франківськ : 2022. 180 с. URL: <https://surl.li/wpbbzy>

10. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практико-зорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: <https://dnpb.gov.ua>

2. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. URL: <https://surl.cc/smnsnt>

3. Закон України «Про освіту»: [Електронний ресурс]. URL: <https://surl.lt/fqvujz>

4. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: www.mon.gov.ua

5. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: <https://binpo.com.ua>

